

Motion till riksdagen 2020/21:1862

av **Johan Hultberg och Ann-Sofie Alm (båda M)**

Giltighetstid för bygglov

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa möjlighet att bevilja förlängning av bygglov och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga vad som avses med ”påbörjats” i 9 kap. 43 § PBL och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kap. 9 § 43 plan- och bygglagen (PBL) reglerar giltighetstiden för bland annat bygglov. Bestämmelsen anger att den åtgärd som lovet avser ska ha påbörjats inom två år och avslutats inom fem år, räknat från den dag då beslutet vann laga kraft. Enligt PBL finns ingen möjlighet för byggnadsnämnden i en kommun att förlänga lovet giltighetstid. Har lovet löpt ut måste en ny ansökan lämnas in. Dock kan det då vara möjligt att lämna in samma handlingar som tidigare vilket underlättar processen men eftersom det likväl formellt är fråga om ett nytt bygglov kan beslutet givetvis överklagas. Och en överklagande-process kan ta flera år och således allvarligt försena ett bygge.

I de flesta fall är det inga större problem att påbörja och slutföra ett bygge inom de tidsgränser som PBL stipulerar men händelser kan inträffa och situationer uppstå som gör att tidsgränserna inte kan hållas. Just nu befinner vi oss i en allvarlig pandemi. Coronakrisen har fått mycket stora konsekvenser för hela samhället, så också för byggsektorn och fastighetsbranschen. Privatpersoner och företag som står i färd att påbörja byggen kanske inte vågar eller får ta erforderliga lån för att finansiera planerade projekt. I detta exceptionella läge hade det varit önskvärt om PBL gav möjlighet att bevilja förlängning av bygglov. Regeringen bör skyndsamt utreda och återkomma till riksdagen med förslag om hur möjlighet att bevilja förlängning av bygglov kan införas. Ett sätt vore att i PBL införa en bestämmelse som ger kommunernas byggnadsnämnder och/eller länsstyrelserna möjlighet att förlänga lov vid händelser eller situationer då det kan anses finnas särskilda skäl, så som nu under en pandemi. Det är mycket olyckligt att den som tvingas skjuta upp sitt bygge på grund av coronakrisen måste söka ett nytt bygglov bara därför att tidsfristen enligt PBL löpt ut. Genom att införa möjlighet att bevilja förlängning skulle onödigt mer-

arbete kunna undvikas och pengar sparas både för den sökande och för kommunen som ska pröva ansökan. Sverige behöver ett ökat byggande, inte minst av bostäder. Därför är det angeläget med en lagstiftning som inte leder till att planerade byggen skjuts på framtiden i onödan.

Ett annat problem med kap. 9 § 43 i PBL är hur begreppet ”påbörjats” skall tolkas. Förarbetena till PBL ger dålig vägledning och inte heller rättspraxis är särskilt väl utvecklad. Det innebär att byggnadsnämnderna i Sveriges 290 kommuner gör väldigt olika tolkningar av begreppet och därmed också tillämpar lagstiftningen väldigt olika. Som del i ett examensarbete genomförde två studenter vid lantmäteringenjörsprogrammet vid Högskolan Väst en enkätundersökning bland kommunerna i Västra Götaland om hur dessa definierade och tillämpade ”påbörjats”. Av de 29 kommuner som svarade på enkäten var det bara 16 som hade en uttalad praxis. Enkätsvaren bekräftade vidare att kommunerna tolkar och tillämpar nämnd bestämmelse i PBL väldigt olika. Av de svarande kommunerna var det 14 som svarade att deras definition eller praxis av ”påbörjats” var påbörjad gjutning av grundläggning/betongplatta. En kommun svarade att utfärdande av startbesked var deras definition.¹ Dessa minst sagt disparata svar illustrerar väl hur otydlig gällande bestämmelse är. I syfte att skapa en enhetlig och rättssäker tillämpning av tidsfristerna för lov enligt kap. 9 § 43 PBL bör vad som avses med ”påbörjats” förtydligas.

Johan Hultberg (M)

Ann-Sofie Alm (M)

¹ Borgmalm, Tomas och Schüllerqvist, Ola, *Bygglovets giltighetstid – och hantering av justeringar efter bygglovsbeslut*, Kandidatuppsats, Högskolan Väst, 2016. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:967658/FULLTEXT01.pdf>, (hämtad 2020-09-21), s. 22–23.